ANG **Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyon nga Iloko
Tawen LVI No. 19
Oktubre 7, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Labanan ti pasismo ti korap a rehimen Marcos!

Awan sarday ti panagdalluyon ti tignay protesta laban iti korapsyon ken burukrata kapitalismo ti rehimen US-Marcos. Iti nadumaduma a paset ti pagilyan, tuloy-tuloy dagiti *walkout*, rali ken martsa kadagiti eskwelaan, komunidad, pabrika ken upisina. Nainget nga ipekpeksa ti umili nga agrigrigat ken agsagsagaba ti napalaus a pungtot da iti higante a panagtakaw dagiti kunniber iti reaksyunaryo a gubyerno iti binilyon a piso a pondo ti umili.

Iti pananglagip iti maika-53 anibersaryo ti linteg militar ti diktadura a Marcos idi Setyembre 21, ginasut a ribo ti naglayus kadagiti kalsada ti Manila ken dadduma pay a syudad. Tapno batikusen ni Marcos kas utek iti likod ti korapsyon ken naanomalya a *flood control projects*, pinullo a ribo ti nagmartsa agturong idiay Mendiola. Umaw-aweng ti pukkaw da agingga idiay Malacañang. Bimtak ti saanen a malapdan a pungtot ti umili, nangruna dagiti kabataan. Sinabat isuda ti brutal a panagipawil dagiti bantay a pulis.

Iti direkta a mandar ni Marcos a pawilan dagiti agtutubo ken umili a nagipeksa ti arungaing ken nagipakita ti unget, agngarngaryet a dimmarup dagiti de-batuta ken armado a pulis. Immaweng dagiti putok ti paltog ken panagbettak ti tirgas. Binomba ti danum ken agsusumbangir a pinidot da dagiti raliyista ken asinoman a matyempoan da. Maysa a mangmangged ti naidasay iti kalsada iti panagpaltog dagiti pulis. Saan a bumaba iti 277, karaman dagiti manopulo a menor de edad ti naitantan iti nadumaduma nga istasyon ti pulis, ken iligal a naibalud, naabuso, natortyur ken napilaan ti anya la dita a kaso.

Inpamatmat ni Marcos ti pasista a pangil na iti gandat a kigtoten ti umili ken lapdan ti panagdakkel pay dagiti tignay protesta da iti kalsada. Pinarwar ti Malacañang a ti "riribuk" idiay Mendiola ket aramid ti "sumagmamano a sugsog" iti gandat a waraen ti intar ti umili. Kaniwas iti gagem ni Marcos, ad-adda a nagkaykaysa ti umili. Ti pukkaw para iti panangwayawaya iti Mendiola 277 ket ad-adda a nangreppet iti nadumaduma a sektor—dagiti estudyante, nakurapay iti syudad, mangmangged, adagiti abugado, tao't simbaan, mangmangged iti kultura ken dadduma pay.

Imbes a mapabutngan, ad-adda a bimmara ti rikna ti umili laban iti korapsyon ken kunniber ti rehimen Marcos. Iti simmaruno nga al-aldaw ken lawlawas, ad-adda pay nga immadu dagiti estudyante a rimwar kadagiti klase da ken dimmar-ay kadagiti rali iti uneg ken ruar dagiti kampus—manipud iti amianan a Luzon agingga Mindanao. Dandani awan ti aldaw a limmabas iti napalabas a lawlawas nga awan ti tignay-protesta tapno ipadanon ti pukkaw ti umili nga agdawdawat ti hustisya ken umaw-awag a baliwan ti bulok a sistema.

Iti sango ti agtultuloy a panagdalluyon ti tignay-protesta, doble ti gaed tatta ti rehimen Marcos a pa-

kalmaen ti pungtot ti umili babaen kadagiti ubbaw ken pabuya nga imbestigasyon. Ngem gapu ta saan a maiparparang iti publiko ti imbestigasyon ti naawagan nga "independyente a komisyon," ad-adda laeng a pumigpigsa ti pammati ti umili a maysa laeng daytoy a pamuspusan tapno kaluban ti pudno a kinasaknap ken pudno nga utek ti korapsyon—ni mismo a Marcos ken dagiti kaasitgan nga upisyal na. Maang-angot la unay ti umili ti bangsit innareglo dagiti agpapada a kurakot tapno makaliklik ken makalibas da iti dawdawaten ti umili a pannusa kadakwada.

Daydayyegen ti gumgumluong a pukkaw ti umili ti intero nga agar-ari a sistema. Umatibuor ti bangsit ti korapsyon iti intero a pagilyan. Umad-ado nga umad-ado ti maibulbulgar nga anomalya—manipud kadagiti *flood control project* agingga kadagiti rangtay ken *farm-to-market road*, klasrum, uray dagiti pasdek ken panagpapintas kadagiti kampo a militar, bilyun-bilyon a pondo a pang-intelidyens, iti programa a "balik-baril" ken dadduma pay. Ad-adda pay nga agtitinnudo tatta dagiti pulitiko nga agkakaribal ken agkakaalyado. Ad-adda met a kumarkaro ti panagbabangga dagiti bunggoy ti Marcos ken Duterte. Nailumlom iti lubo ti korapsyon ti Senado ken Nababbaba a Kapulungan ti Kongreso. Namulitan ti pitak ti rupa uray dagiti agindadalus.

Naan-anay a maluklukaisan ti burukrata kapitalismo ken ti pagramramutan daytoy a bulok a sistema nga imatmatonan tatta ni Marcos—ari ti korap ken numero uno a pasista a terorista. Pumigpigsa ken lumawlawa ti awag ti kadawyan nga umili tapno padisyen ken dusaen ti amin a korap a nagtakaw iti pondo ti umili, nga idadauluan ni Marcos ken ti kapada na a kunniber a ni Vice President Sara Duterte, ken gibusan ti intero a bulok a sistema a padagsen iti umili.

Bayat a pumigpigsa ti pukkaw ken panaglaban da, kasapulan nga ad-adda pay a patibkeren ti umili ti intar da tapno labanan ken paayen ti pasista nga atake ti estado. Ti naranggas a represyon ti pulis iti Mendiola ket sarming laeng ti nalawlawa ken sistematiko a panagabuso dagiti armado a pwersa ti reaksyunaryo nga estado kadagiti karbengan ti umili, iti kasyudadan ken kaaw-awayan. Tapno pagtalinaeden ti agar-ari a sistema, ar-aramaten tatta ni Marcos ti naan-anay a pwersa ti pasista nga estado. Iti mano gasut a barangay iti kaaw-awayan a kontrolado ti militar, agsusumbangir dagiti kaso ti pammapatay, iligal a panagtiliw, tortyur ken nadumaduma a panaglabsing iti karbengan-tao.

Sigurado a mapaay ti rehimen Marcos a lapdan ti agtultuloy a panagdalluyon ti tignay protesta laban iti korapsyon. Lumawlawa ken dumakdakkel ti panggimong a panagbaringkwas dagiti estudyante ken kabataan. Imet da ti regta ken determinasyon iti tignay protesta ti umili. Isuda ket ad-adda met a rumegta ken ad-adda pay nga agbalin a determinado nu agturong da saan laeng a kadagiti kalsada, nu di ket uray kadagiti iskinita kadagiti komunidad, kadagiti dalan agturong kadagiti pabrika, agingga iti kasulinekan a paset ti pagilyan.

Karit kadagiti kabataan nga itipon ti intar da iti minilyon a mangmangged ken nalawa nga intar ti masa a mala-proletaryado wenno awanan panggedan iti kasyudadan ken iti masa a mannalon iti kaaw-awayan. Kadagiti umay a lawas ken bulan, ti agar-ari a sistema ket sigurado nga ad-adda pay a dayyegen ti tignay protesta kontra iti korapsyon ken burukrata kapitalismo iti panaglawa daytoy iti intero a pagilyan ken pannakitipon ti nalawlawa pay a bilang ti umili iti kasyudadan ken kaaw-awayan.

Rumbeng nga agtalinaed nga adda iti duri ken unaan ti demokratiko a tignay protesta dagiti organisado a pwersa a nailyan demokratiko tapno siguraduen a natibker, militante ken tuloy-tuloy daytoy nga umab-abante. Nasken a saan da a mauma a riingen ti umili a ti dangadang laban iti korapsyon ket nakasilpo iti rebolusyonaryo a dangadang tapno ibagsak ti tallo a didigra nga imperyalismo, pyudalismo ken burukrata kapitalismo. Maiyabante daytoy babaen ti naunday a gubat ti umili ken armado a dangadang tapno gibusan ti sistema a malakolonyal ken malapyudal, ken ibangon ti pudno a demokratiko a gubyerno ken nawaya ken progresibo a gimong. AB

ANG Bayan

Tawen LVI No. 19 | Oktubre 7, 2025

Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.

Linaon

Editoryal: Labanan ti pasismo ti korap a rehimen Marcos! 1
Sumaksaknap ti protesta kontra korapsyon 3
Marcos: Ari dagiti burukrata-kapitalista 4
Aset iti pammapatay ken Ericson Acosta, nadusa 5
Alyansa kontra *incinerator* idiay Manila, nabukel 5
2 lider ti CPI (Maoist), naigagara a napapatay 5
3, pinatay ti militar idiay Visayas 6
Panangitantan iti eleksyon a BARMM, nasupyat 6
Kaso ni Duterte iti ICC ken disimpormasyon 6
Panagserrek ti GMO idiay Negros, malablabanan 7
JMS Legacy Museum, pormal a naluktan 7
Marcos, numero uno a peste iti mannalon 7
Pyudal, malapyudal a panaggundaway idiay EV 8
Iti ababa a sarita 9
Wayawa para iti Palestine! 10

Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral
ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan

ang.bayan@cpp.ph

Sumaksaknap ti protesta kontra korapsyon ti rehimen Marcos

Tuluy-tuloy ti panagbettak dagiti rali ken demonstrasyon dagiti demokratiko a dasig ken sektor iti nadumaduma a paset ti pagilyan iti napalabas a dua a lawas tapno agtultuloy a kundenaren ti nasaknap a korapsyon ti rehimen Marcos. Pagbatbatayan da ti rali ti ginasut a ribo a Pilipino iti Luneta Park idiay Manila ken kasaruno a martsa idiay Mendiola.

Iti dakkel a protesta idi Setyembre 21, bimtak ti kumprontasyon idiay Mendiola ken Recto. Naalaan ti bidyo ti brutal a panagranget dagiti pulis ken dagiti kabataan, panangpang-ur ti batuta, panangkugtar ken pabalagbag a panagawit kadakwada. Naiyulat met ti panagpaltog ken panagipurwak ti tirgas dagiti pulis.

Saan a nagbuteng dagiti kabataan ken umili iti impakita a kinauyong ken brutalidad ti armado a pwersa ti rehimen Marcos idi naranggas a dupraken daytoy ti protesta ken kumprontasyon. Saan a bumaba iti 277 indibidwal, kabilang ti 91 menor de edad (edad 9 ti kaubingan), ti pinidut dagiti pulis.

Natay ti mangmangged iti konstruksyon a ni Eric Saber a napuntaan ti bala iti tengnged na ti nagpaputok a pulis. Ni Saber ket naggapu iti trabaho na idiay Pasay City, bimmaba idiay Recto Station ken agballasiw tapno aglugan ti dyip idi pinaltogan da isuna manipud iti likod. Naitaray isuna iti ospital ngem natay met laeng idi Setyembre 23. Pimmusay met iti katengngaan ti kumprontasyon ti agtawen 15 a ni Mark Chustin Serbo, kadwa dagiti nagprotesta, a binagsol ti maysa nga agtawen 52 a sibilyan.

Dagiti naaresto ken naibalud ket nakapadas ti kinaulpit dagiti pulis. Karaman kadagitoy ket ubbing ken kabataan, estudyante, mangmangged, dagiti empleyado ti BPO, ken sumagmamano a pinagbabaraan ti pulis gapu laeng ta adda da iti lugar ti rinnupak. Nangrugi laeng a nawayawayaan dagiti naaresto idi Setyembre 25 kalpasan ti napabayag ken naitantan a panagiproseso dagiti pulis ken husgado kadagiti kaso da. Adu kadakwada ket kinasapulan nga agpyansa tapno mawayawayaan manipud iti agtutuon a kaskaso.

Nawayawayaan met dagiti menor-de-edad a napidut ken naaresto ti naibilang a karaman iti riribuk uray awan ti nalawag nga imbestigasyon. Ti sumagmamano kadakwada ket insango pay ni Manila City Mayor Isko Moreno Domagoso iti publiko ken midya a labsing iti karbengan dagiti ubbing ken usto a proseso iti linteg.

Immawag dagiti grupo iti karbengan-tao ti naan-anay ken independyente nga imbestigasyon tapno pagsungbaten ti amin a karaman iti kinaranggas. Kinundenar da met ti "cover-up" kadagiti krimen ti estado laban iti umili.

Agtigtignay ti umili

Agtultuloy a masuksukog ti tignay kontra korapsyon iti porma dagiti walkout, piket-protesta a maaw-awagan a Black Friday Protest ken tignay dagiti sektor ken grupo kadagiti ili. Rinibo ti balbaliw a nagipakita ti pwersa da idiay Metro Manila, Isabela, Bulacan, Pampanga, Laguna, Palawan, Naga City, Davao City, Davao Oriental ken dadduma pay a syudad ken prubinsya.

Kasaruno ti serye ti walkout idi umuna a tallo a lawas ti Setyembre, balbaliw a naimaldit dagiti istorikal a walkout iti Far Eastern University (1,000), University of Sto. Tomas (1,500), De La Salle University-Manila ken College of St. Benilde (1,500), Philippine Normal University (1,000), Isabela State University (500), DLSU-Laguna, UP Visayas (800), Ateneo de Davao University (1,000), Brokenshire College Inc. ken Davao Oriental State University. Pukkaw dagiti kabataan uray kadagiti konsyerto ken paay-ayam: "Ikulong na yan, mga kurakot!"

Nag-*walkout* met ti ginasut a manursuro ken mangmangged iti edukasyon idi Oktubre 3 kas panangbatikos iti korapsyon ken panangilagip iti World Teachers' Day.

Idiay Bulacan, a maibilbilang a sentro ti kunniber kadagiti proyekto a *flood control*, mabukbukel dagiti nalapad a panagkaykaysa ti umili laban iti korapsyon. Nagtignay dagiti Bulakenyo iti 12 syudad ken ili iti prubinsya ken tumaktakder laban kadagiti lokal ken nailyan nga ahensya ti gubyerno a karaman iti korapsyon. Agbukbukel da kadagiti grupo ken alyansa.

Ipakpakita dagiti umir-irteng a protesta ti nauneg a diskuntento dagiti Pilipino iti sango ti krisis iti ekonomya ken pulitika a mangpangpang-ur iti agar-ari a sistema. Manipestasyon daytoy ti nasaknap a sentimyento ti nalawa a masa nga agsagsagaba iti korapsyon ken dagiti kumarkaro a parikut ti malakolonyal ken malapyudal a sistema. AB

Marcos: Ari dagiti kunniber a burukrata-kapitalista

Agbugbuggo ti ima ni Ferdinand Marcos Jr kadagiti maibunbunannag nga anomalya ken korapsyon kanaig kadagiti proyekto a *flood control*. Parparwaren na nga awan ti kainaigan na kadagitoy ken agpampammarang pay nga interesado iti panagpasungbat kadagiti agtatakaw ti pondo.

Kas ti panagaramat idi ti rehimen Duterte iti "matrix" dagiti kano *drug lord* a pulitiko, ar-aramaten ni Marcos laban kadagiti kakumpetisyon na iti pondo ti umili ti maysa a listaan dagiti napili ken limitado a kontraktor a sangkot kadagiti naanomalya a proyekto. Nagitakder isuna ti maysa kano nga independyente a komisyon tapno agiyaramid ti "imbestigasyon" ngem iyad-adayo na daytoy iti mata ti publiko.

Naibutaktak ti kinauneg ken kinalawa ti sistemiko ken sistematiko a korapsyon iti amin a tukad ken suli ti burukrasya ti estado. Naibulgar kadagiti panagdengngeg iti Kongreso ken Senado ti sabwatan ti Malacañang, dagiti kongresista, senador, kontraktor ken upisyal ti Department of Public Works and Highways (DPWH), uray ti Commission on Audit ken dagiti bangko tapno igupen ken ibulsa ti binilyon a pondo ti umili. Naibunannag ti panagpadakkel ti gatad dagiti proyekto, panagaramat ti *substandard* a materyales, saan a panangkumpleto ken panangiyulat ti awan wenno "ghost projects."

Palalo a nakigtot ti publiko iti ladawan ti ginasgasut a milyon a kwarta a naikarga kano kadagiti maleta ken maitultulod kadagiti balay ni Zaldy Co, kongresista a makin-iggem ti nabileg a Committee on Appropriations ken tauhan ni House Speaker Martin Romualdez. Limmatak ti barayuboy ti pamilya Discaya ken dagiti annak dagiti kontraktor a nakaala ti ginasgasut a proyekto nga imprastruktura. Inbunannag dagiti kunniber nga inhinyero iti DPWH ken distrito ti Bulacan nu kasano nga agdadata nga agkakaut kadagiti bingay da dagiti senador a da Chiz Escudero, Jinggoy Estrada ken Joel Villanueva.

Uray anya ti aramiden ni Marcos, saan a mailibak nga isuna ti puon ken gapu ti agal-alingasaw a kunniber ti gubyerno na. Ti upisina na ti mangimatmaton ken mangiyun-una iti panangbukel ken panangipinal iti nailyan a badyet nga inaramid a pagbagasan dagiti burukrata. Iti panagbukel pay laeng ti badyet, sigsiguraduen nan ti bingay na iti langa ti *confidential and intelligence funds*, pondo para iti Maharlika Fund ken pondo para iti *unprogrammed allocations* (UA) nga agserserbi a bukod na a *pork barrel*.

Higante ti pondo nga UA ni Marcos, manipud iti istorikal nga ₱807 bilyon idi 2023, ₱731 bilyon idi 2024 ken manamnama nga ₱363 bilyon iti 2025.

Iti baet ti 2022 ken 2025, nagilatang ni Marcos ti ₱545 bilyon para iti 9,855 proyekto a pang-flood control. Nasurok 6,000 kadagitoy ti naibutaktak a palpak, panangulit ti dati a proyekto ken saan a kumpleto. Dagitoy a proyekto ket inkeddeng ti upisina ti pangulo ken dagiti kalihim dagiti departamento iti proseso pay laeng ti panangbukel ti National Expenditure Program. Sakbay a naiserra ti nailyan a badyet, naisingit dagiti kongresista ken senador ti nayon ken dakdakkel pay a kurakot ti bassit a grupo iti Kongreso ken *bicameral committee conference* ti Kongreso ken Senado. Pinirmaan ni Marcos dagiti badyet tapno agbalin a linteg daytoy.

Daytoy Oktubre, inbunannag met iti Kongreso ni Rep. Antonio Tinio, mangibagi ti ACT Teachers Party-list, a saan a bumaba iti 3,700 nayon a proyekto nga agbalor ti ₱214.4 bilyon ti inaprubaran ni Marcos mismo ken napondoan manipud iti iggem na a pondo nga UA idi 2023-2025.

Basar iti upisyal a datos ti mismo nga estado, inlatang ni Marcos iti DPWH ti ₱61.4 bilyon ti UA idi 2023 para iti 1,889 proyekto ken ₱153 bilyon idi 2024 para iti 1,811 proyekto. Ti kadakkelan a paset wenno ₱141 bilyon ket para kadagiti proyekto a *flood control*, bayat a ti nabati ket para iti panangtarimaan kadagiti kalsada ken dagiti *multi-purpose* a pasdek. Kaadwan kadagiti ginastosan ti pondo a UA ni Marcos ket masarakan kadagiti rehiyon ti Central Luzon, Calabarzon ken iti Cebu, dagiti lugar a sentro ti imbestigasyon gapu kadagiti palpak ken *ghost projects*.

Sakbay daytoy, naibutaktak metten babaen ti espesyal nga ulat ti Philippine Center for Investigative Journalism nga immawat ni Marcos ti ₱21 milyon manipud iti dua a kontraktor kas kontribusyon iti kandidatura na idi 2022, a labsing kadagiti pagannurotan ti reaksyunaryo nga eleksyon. AB

Aset iti pammapatay ken Ericson Acosta, dadduma pay, dinusa ti NPA

DINUSA TI rebolusyonaryo a tignay ni Garde Francisco, aset paniktik ti 15th IB ken addaan ti agtutuon a kaso a kriminal laban iti rebolusyonaryo a tignay ken kadagiti sibilyan.

Napatay isuna iti panagraut ti New People's Army (NPA) -Southwest Negros (Armando Sumayang Jr) iti balay na idiay Sityo Lumbia, Barangay Kamansi, Kabankalan City, Negros Occidental idi Oktubre 3 ti rabii.

Ni Francisco ket imbwelto iti tallo a dadakkel a kaso ti pammapatay kadagiti sibilyan, rebolusyonaryo a lider ken Nalabbaga a mannakigubat iti isla ti Negros.

Maysa kadagiti kaso na ti panangtulong iti militar iti panangpatay ken Ericson Acosta, konsultant iti kapya ti National Democratic Front (NDF)-Negros, ken ti kadwa na a lider-mannalon a ni Joseph Jimenez iti Barangay Kamansi idi Nobyembre 30, 2022.

Imbwelto met ni Francisco iti panagmasaker dagiti armado a tauhan ti estado kadagiti saan nga armado nga upisyal a medik ti NPA, kabilang ti maysa nga 6-bulan a masikog ken maysa a sibilyan a drayber idiay Barangay Tabugon idi Setyembre 21, 2023. Karaman met ni Francisco iti kaso ti panagmartir ti Kabankalan 7 idiay Barangay Tapi idi Abril 27.

Segun ken Ka Andrea Guerrero, tagapagsarita ti NPA-Southwest Negros, ti armado nga aksyon ket paset ti pananggun-od ti hustisya kadagiti biktima ti panagatake ti estado ken agserbi met a palagip kadagiti addaan "utang a dara" iti rebolusyon. "Saan a malipatan ti pakasaritaan dagiti krimen yo, ken ilaban ti NPA ti hustisya," kunana.

Idiay Samar, immuna a nakaputok ti NPA-Western Samar (Arnulfo Ortiz Command) laban iti agop-operasyon a tropa ti 8th ID idiay Sityo San Pedro, Barangay Poblacion 3, San Jose de Buan idi Setyembre 27 ti malem. Maysa a soldado ti napatay ken adu ti nasugatan kadagiti berdugo.

Idiay Oriental Mindoro, pinaay ti NPA-Mindoro (Lucio de Guzman Command) ti panagatake ti tropa ti 203rd IBde ken 2nd CMO Battalion iti temporaryo nga istasyon daytoy idiay Sityo Badyang, Barangay San Roque, Bulalacao idi Oktubre 1. Organisado a nakabales ti putok ti hukbo ti umili a nangdis-organisa iti kabusor ken nangpaatras kadakwada.

Idi Setyembre 25, nakapagdepensa met ti NPA-Mindoro laban iti umat-atake a pwersa ti 203rd IBde idiay Sityo Barayong, Barangay Manuol, Mansalay. Tallo a soldado ti 203rd IBde ti napatay iti labanan, bayat nga adu pay ti nasugatan.

Alyansa kontra *incinerator* idiay Manila, nabukel

NAGTARIPNONG IDI SETYEMBRE 30 iti San Pablo Apostol Parish Church idiay Manila ti ginasut a residente ti Smokey Mountain ken dadduma pay a barangay ti Tondo, ken dagiti lider-relihiyoso ken maka-kalikasan a grupo tapno ibangon ti Manila Anti-Incinerator Alliance (MAIA). Ti taripnong, a naigiddan iti panaglagip iti Day of Action Against Incineration, ket addaan panggep a labanan ti plano a panagitakder ti ₱26-bilyon a *waste-to-energy* (WTE) *incinerator* idiay Barangay 128, Smokey Mountain.

Ti proyekto ket maysa a 100 *megawatt* a WTE Incineration Plant nga idurduron ti Manila Integrated Environment Corp. (MIEC), kumpanya a kontrolado ti Philippine Ecology Systems Corp. (PHILECO) a tagikua ti negosyante a ni Reghis Romero II. Suportado daytoy ti kumpanya a Japanese a Kanadevia Corporation ken nakabalangkas iti panagitakder iti nasaknap a Port Modernization iti sangladan iti Manila.

Ti planta ket karaman iti maitudtuding a prayoridad a proyekto ti rehimen Marcos ken lokal a gubyerno ti Manila iti panangiyuna ni Isko Moreno. Segun kadagiti eksperto, makapadakes iti salun-at ti asok nga ipugso ti *incinerator*. Nayon ditoy, nasurok 2,000 a pamilya wenno 23,000 a residente ken aglaklako ti *scrap* ti mapatalaw iti lugar ti konstruksyon daytoy.

2 lider ti CPI (Maoist), ingagara a pinapatay ti rehimen Modi

DUA A KAMENG TI Komite Sentral ti Communist Party of India (Maoist) ti nasurok 10 aldaw a sikreto a naibalud sakbay nga ingagara a pinatay ti armado a pwersa ti rehimen Modi idi Setyembre 22. Parparwaren ti rehimen Modi a napapatay ti dua iti engkwentro idiay Abujhmad tapno kaluban ti krimen ken libasan ti sungsungbatan daytoy.

Segun kadagiti ulat, kinemmeg ti armado a pwersa ti India da Kadwa Katta Ramachandra Reddy (Raju Dada) ken Kadwa Kadari Satyanarayana Reddy (Kosa Dada), agpada a saan nga armado, idiay Raipur City iti estado ti Chhattisgarh idi Setyembre 10. Maatap nga naipan isuda iti maysa a sikreto a lugar iti baet ti Setyembre 11 agingga Setyembre 20 nu sadinno a posible a nakaro a natortyur da sakbay a napapatay. "Inuulbod ti engkwentro. Rumbeng a babalawen ti amin daytoy," segun ken Vikalp, mangibagi iti Dandakaranya Special Zonal Committee.

Malaksid iti dua, naimaldit met ti ingagara a pammapatay iti lima pay a lider ken kameng ti Komite Sentral ken Eastern Regional Bureau ti CPI (Maoist) iti napalabas a bulan. Amin da ket maiparparang a napapatay kadagiti engkwentro. Pinadayawan ti partido ti amin a martir ken nagbuwis ti biag iti sango ti narungsot nga Operation Kagar ti rehimen Modi.

3, pinatay ti militar idiay Visayas

Awan sarday ti panangimula ti kinaranggas ti rehimen Marcos ken armado a pwersa daytoy laban iti umili kadagiti napalabas a lawas. Naimaldit ti dua a kaso ti pammapatay, pammaltog ken panaglipit kadagiti lider-masa idiay Visayas.

Idi Oktubre 5 ti rabii, pinatay ti pinagtipon a pwersa ti militar ken pulis ni Roberto Cabales ken ti mannalon a ni Matteo Suarez idiay Barangay Coto, Lambunao, Iloilo. Pinarwar ti pulis ken militar a limmaban ti dua bayat a maiserserbian ti mandamyento de aresto. Inpetteng ti rebolusyonaryo a tignay ti Panay nga inuulbod daytoy a pammabasol ken kunada a saan nga armado ti dua.

Idiay Samar, pinatay ti 43rd IB ken ti paramilitar a Dos ti mannalon a ni Veronico "Tatay Birong" Anterio, 65, idi Setyembre 16 idiay Barangay Carolina, Matuguinao. Pinuntirya da isuna gapu ta nagserbi a timek ti panaglaban iti panagari a militar ti 43rd IB ken ti grupo a paramilitar a Dos iti komunidad da. Natured a simmango ni Anterio kadagiti pasista tapno babalawen ti managlipit nga addang a naiyatnag iti Barangay Carolina nga inokupar ti 43rd IB.

Pammaltog. Nagpalto-paltog dagiti gwardya ken pribado nga armado a pwersa kadagiti mangmangged-talon iti Hacienda Escolastica, Barangay Mabini, Cadiz City, Negros Occidental idi Setyembre 30. Pito a mannalon ti nasugatan iti insidente. Dinadael ken tinakaw met dagiti gwardya dagiti mula dagiti mannalon. Liplipiten da met dagitoy gapu iti panaglaban da para iti karbengan iti daga iti asyenda.

Panaglipit. Pinilaan dagiti pulis ti reklamo a panaglabsing iti Batas Pambansa 880 wenno ti Public Assembly Act dagiti lider-masa ti Cebu a da Nanay Bebe Allere ti Panaghupong-Kadamay, Jaime Paglinawan ti Bagong Alyansang Makabayan-Central Visayas, John Ruiz ti Bayan Muna, Howell Villacrucis ti AMA-SUGBO-KMU, ken dadduma pay idi Setyembre 29. Ti reklamo ket kanaig iti protesta kontra korapsyon iti Cebu City District Engineering Office ti Department of Public Works and Highways Region VII idi Setyembre 5.

Kabayatan na, nakapadas met ti panaglipit ken Red-tagging manipud iti 503rd IBde ni Beatrice "Betty" Belen idi Setyembre 28-29 idi sinarungkaran da isuna idiay Barangay Uma Del Norte, Lubuagan, Kalinga. Tumaktakder isuna kas agdama a pangulo ti Innabuyog-Kalinga ken dati a balud pulitikal. AB

Balbaliw a panangitantan iti eleksyon a BARMM, sinupyat ti umili a Moro

ITI MAIKATLO A GUNDAWAY, intantan ti Commission on Elections (Comelec) ti eleksyon a parlamentaryo ti Bangsamoro Autonomous Region in Muslim Mindanao (BARMM) a naituding a maangay koma inton Oktubre 13. Daytoy ket kalpasan nga ideklara ti Korte Suprema a labsing iti konstitusyon ti Bangsamoro Autonomous Act 77 (BAA 77 wenno Redistricting Bill), a nangituding a maiyakar ti pito a pwesto iti parlamento nga orihinal a nakailatang para iti Sulu iti sabali a distrito ti BARMM.

Minandaran ti korte ti Bangsamoro Transition Authority (BTA) nga agaramid ti baro a panagbibingay dagiti distrito ken isumite daytoy iti korte inton Oktubre 30. Inyakar met daytoy ti eleksyon inton agtapos ti Marso 2026. Kaipapanan daytoy ti nasayang a pannakabusbos ti ₱1.2 bilyon a pondo a naaramaten ti Comelec iti panagsagana iti eleksyon.

Tantan-awan ti umili a Moro a ti balbaliw a panangitantan iti eleksyon ket maysa manen a pannakapaay tapno maipatungpal ti pudno nga awtonomiya iti teritoryo da. Sakbay pay a nairuar ti desisyon, sinupyat dan ti panangpasardeng ti Comelec iti panagsagana iti bileg ti *temporary restraining order* ti Korte Suprema laban iti BAA 77. Kunada, ti eleksyon ket saan laeng a pakaseknan iti panagbotos. Napatpateg pay, daytoy ket panangrespeto iti awtonomiya, panangrespeto kadagiti katulagan iti kapya ken panangpasingked iti karbengan para iti bukod-a-pangngeddeng ti umili a Moro.

Kaso ni Duterte idiay ICC, balbalkuten ti disimpormasyon

KIDKIDDAWEN TI organisasyon dagiti abugado ken salaknib ti karbengan-tao iti International Criminal Court (ICC) idi Setyembre 29 a patawan ti aksyon a pangdisiplina ti abugado ni Rodrigo Duterte a ni Nicolas Kaufman gapu iti maulit-ulit a panangballikog na ken panangipasaknap ti kamali nga impormasyon kanaig iti kaso ni Duterte. Kabilang kadagiti grupo ti Karapatan, Duterte Panagutin Network ken Rise Up for Life and Rights.

Kunada, binallikog ni Kaufman dagiti aktwal a pasamak ken pablaak tapno maallilaw ti korte. Maysa ditoy ti inwaras na nga immanamong ti prosekusyon, ken uray ti gubyerno ti Pilipinas, iti petisyon para iti *interim release* wenno temporaryo a pannakaruk-at ni Duterte. Agpada nga inlibak daytoy ti prosekusyon ken ti gubyerno ti Pilipinas.

Mano a lawas sakbay daytoy, inpablaak ti ICC iti publiko ti tallo a napapateg a dokumento a sumupsuporta iti kaso laban ken Duterte: ti Document Containing the Charges (DCC), maysa a listaan ti 181 ebidensya, ken maysa a *pre-confirmation brief*, a napetsaan ti Hulyo 4.

Lalaunen ti DCC ti tallo a bilang ti krimen laban iti sangkataw-an a naisango koma ken Duterte nu natuloy ti kumpirmasyon ti kaso na idi Setyembre 23. Numan pay kurang ken limitado ti naipila a kaso, ibilbilang metten dagiti biktima ti DCC kas "napateg nga addang agturong iti sungsungbatan."

Plano a panagserrek ti GMO idiay Negros, lablabanan ti umili

BINUKEL ITAY NABIIT dagiti Negrosanon ti GMO-Free Negros Coalition, maysa nga asosasyon ti 82 indibidwal ken organisasyon manipud iti sektor ti mannalon, *non-governmental organization*, tao't simbaan, estudyante, akademiko, agtagikwa kadagiti hotel ken restawran ken pribado a sektor tapno labanan ti singasing a panagserrek dagiti mula a GMO (*genetically-modified organism*) iti prubinsya.

Iruprupir da a rumbeng a suruten dagiti ordinansa a mangiparparit iti panagserrek, panagmula, panagpadakkel, panagpadas ken distribusyon ti sibibiag a GMO iti isla.

Idi 2023, nagiyebkas ti interes ti San Miguel Corporation nga agpuonan iti prubinsya para iti pabrika ti *chicken feeds* ken proyekto a *poultry*. Tapno matuloy ti proyekto, nagidatag ti singasing nga ordinansa idi Agosto 26 ti lokal a gubyerno tapno mapalubosan ti panagmula dagiti korporasyon ti GMO a mais.

Idi Setyembre 30, nangted ti uppat a *position paper* ti koalisyon iti sangguniang panlalawigan tapno kariten ti singasing nga ordinansa. Nagisayangkat met ti tignay dagiti kabataan estudyante manipud iti nadumaduma a konseho, organisasyon ken publikasyon idi Setyembre 18 idiay Bacolod City tapno ipeksa ti panagkedked da.

Nagiyebkas met ti nainget a panagsupyat ditoy ti National Democratic Front-Negros. Kuna daytoy, ad-adda nga agrigat dagiti mannalon nu mabaybay-an a sumrek ti GMO iti prubinsya gapu ta mapilitan da nga agsanggir kadagiti imported a bukel ti GMO ken dagiti *input* a kontrolado ti gangannaet a korporasyon. Napeggad met iti salun-at ti GMO gapu iti epekto daytoy iti bagi kas ti *allergy*, *antibiotic resistance, cancer* ken pangmabayagan a pannakaperdi dagiti naguneg ti tao.

JMS Legacy Museum, pormal a naluktan idiay The Netherlands

PORMAL A NALUKTANEN ti Jose Maria Sison (JMS) Legacy Museum idiay Utrecht, The Netherlands idi Setyembre 19. Ti panaglukat ket indauluan ni Ka Julie de Lima, byuda ken kapada a rebolusyonaryo ni Ka Joma, kadwa da dagiti gagayyem, tagasuporta ken lokal nga upisyal ti syudad.

Ti JMS Legacy Museum ket maysa nga espasyo a mangitampok iti biag ken patawid ni Ka Joma. Imatmatonan daytoy ti JMS Legacy Foundation, a mangnamnama a ti museo ket makaited ti inspirasyon kadagiti sumaruno a henerasyon.

Matalgiapan iti museo ti biag ni Ka Joma kas maysa a napudno a rebolusyonaryo, pudno nga internasyunalista, mararaem nga intelektwal ken mabigbig a mannaniw. Makita ditoy ti sumagmamano a bidyo dagiti maudi nga interbyu ken Ka Joma, dagiti ladawan na, dokumento ken dadduma pay. Silulukat ti museo para kadagiti mangayat a mapan ken bumisita.

Marcos, numero uno a peste kadagiti mannalon

KADA OKTUBRE, laglagipen ti umili ti bulan dagiti mannalon. Tatta a tawen, igagaed ti rehimen Marcos ti panagpagwapo, kalpasan ti nasurok tallo a tawen dagiti palpak ken parigat a programa iti agrikultura. Ibilbilang isuna dagiti mannalon a numero uno a peste a nakarkaro pay ngem dagiti didigra a mangperperdi kadagiti talon ken mangparparigat iti pagbiagan da.

Iti agsasaruno a panagdalapus dagiti bagyo idi Setyembre, inkabil ti gubyerno ti danyos iti agrikultura iti konserbatibo a ₱2.3 bilyon. Kakarwan a naapektaran ditoy dagiti kapagayan. Kanaig ditoy, nagisayangkat ni Marcos ti "emergency palay procurement" tapno kano ayudaan dagiti mannalon iti pagay.

Segun kadagiti mannalon, palalo a naladawen ti programa ni Marcos gapu ta agsagsagaban dagiti mannalon tatta a panawen ti panagaani. Iti ili ti Guimba idiay Nueva Ecija, 80% ti pagay ti naani ken nailakon iti nakababbaba a presyo. Iti rekord ti Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, nagsuwek agingga ₱7 kada kilo ti panaggatang iti nabasa nga irik bayat nga ₱13-₱14 kada kilo ti presyo ti nabilag nga irik iti nadumaduma a paset ti pagilyan.

"Ad-adda nga agrigrigat kami. Saan kamin a makalung-aw. Narigrigat pay ti kasasaad mi ngem ti nuang a nakalumlom iti kapitakan," pablaak ti maysa a mannalon iti Guimba.

Bayat a lumlumned iti layus ken gayong-gayong ti kinakurapay, tungpa iti mannalon ti naibunannag a nasaknap a korapsyon dagiti burukrata kapitalista iti pondo ti pagilyan, partikular kadagiti proyekto a *flood control* ken imprastruktura. Adu a lugar iti kaaw-awayan ti palalo nga agsagsagaba kadagiti saan a napagpanunotan ken naanomalya a proyekto.

Daytoy a kinarigat ket pinakaro pay ti Rice Liberalization Law ken nasaknap a kinaawan ti daga ti mannalon. Iti maudi a konserbatibo a panagtantya ti estado, adda iti 72% a kataltalonan ti saan a naan-anay a matagtagikwa dagiti mannalon. Pinakaro daytoy ti New Agrarian Emancipation Act ken Support to Parcelization of Lands for Individual Titling a baro a pakete laeng iti bulok a Comprehensive Agrarian Reform Program.

Nasaknap ti panagpatalaw ken panagkamkam para iti panagsukat ti usar ti daga iti balangkas ti Build-Better-More (BBM), panagminas, dagiti proyekto para iti *renewable* wenno *green energy* ken dadduma pay. Amin dagitoy ket pakarwen pay ti naaramid itay nabiit a linteg a 99-year Foreign Land Lease.

Pyudal ken malapyudal a panaggundaway idiay Eastern Visayas

Maikadwa ti Eastern Visayas kadagiti addaan kabassitan a bilang dagiti mannalon nga addaan bukod a daga, ken maikapat iti kaadwan nga awanan ti bukod a daga. Pakakitaan daytoy ti agtultuloy a pyudal ken malapyudal a panaggundaway a mapadpadasan dagiti mannalon ditoy.

Iti rehiyon, mapatta-patta a 17.6% laeng ti nasurok 1.89 milyon a mannalon wenno 209,240 ti maibilang nga addaan "bukod a daga," idinto nga 82.4% wenno 980,000 ti awanan bukod a daga a mabalin pay a dumakkel nu inayon ti 84,825 nga addaan "bukod a daga" ngem adda iti kategorya nga "owner-like possession" wenno addaan ti ok-okuparen a daga ngem awanan ti bukod a titulo ken bulnerable a mapatalaw manipud iti daga a taltalonen na. Kabayatanna, 5,835 ektarya dagiti talon iti rehiyon ti tagikwa laeng ti 97 a korporasyon.

Adda iti 67% dagiti kataltalonan iti rehiyon ket kangrunaan a naisangrat para iti *cash crop* wenno produkto a pang-eksport para iti gangannaet a merkado. Ti rehiyon ket maikainnem iti kangrunaan a prodyuser ti niyog ken maikadwa met iti abaka. Dumandanon met iti 23.6% ti kabuklan a kinalawa dagiti kataltalonan iti rehiyon ken mamulmulaan ti pagay. Kangrunaan a nakasanggir pay latta iti tudo dagiti kapagayan. Idi 2014-2024, adda iti 1,023 ektarya laeng a kapagayan ti nayon a nakinabang iti serbisyo a padanum.

Kaadwan kadagiti kataltalonan ket nakasanggir pay laeng iti nuang, panagibasnut ken manu-mano a panagbayo ti pagay. Adda ti nasurok a 4,000 a barangay iti rehiyon, ngem 129 laeng ti traktora, 2,586 laeng ti *harvester tresher* ken 1,199 a kiskisan ti irik. Manmano laeng nga apo't daga ti addaan kontrol iti dadduma pay a napapateg a ramit iti produksyon.

Kadagiti kapagayan, pagkopraan ken abakaan, nasaknap dagiti sistema ti 75-25 ken 50-50 nga abang iti daga. Adda met ti sistema a "tinulo" (1/3) nga iti aktwal ket 75-25 met laeng. Iti aktwal, adayo a nababbaba pay ti masapsapulan dagiti mannalon gapu ta bakbaklayen da ti dandani amin a gastos iti produksyon.

Nakaro met ti usura iti rehiyon. Adda ti 3,175 a bilang ti agpapautang nu sadinno a 73% ditoy ket dagiti indibidwal nga agpapautang. Gungundawayan met dagiti institusyon a *microfinancing* ti sitwasyon dagiti mannalon. Iti maysa a panagadal, dumandanon iti 144%-163% ti ganansya daytoy iti uneg ti innem a bulan wenno 24%-27% iti tunggal bulan.

Adda met ti sistema a "cash to palay" a panagpautang a kadawyan kadagiti lugar nga addaan nalalawa a kapagayan. Iti daytoy a sistema, tunggal ₱1,000 a maipapautang sakbay ti panagaani ket kasapulan a bayadan ti dua a sako ti irik nu nakaanin. Rumwar a ₱10 tunggal kilo ti panaggatang iti irik uray nu ₱15 ti kadawyanen a panaggatang ditoy iti merkado.

Agraraira met ti sistema a prenda wenno salda, nga agbalbalin a pamuspusan met laeng iti panagkamkam ti daga. Maysa pay nga ehemplo ti usura iti rehiyon ket ti panagisalda ti ATM dagiti manursuro wenno *honorarium* dagiti upisyal ken empleyado ti barangay. Iti maysa a panagadal, adda iti 6-9% ti ganansya a maal-ala ti usurero kada bulan depende nu anya a kwarter ti *honorarium* a maisalda.

Agraraira met ti barat a patangdan nu sadinno a kangatwanen ti ₱350 a bayad kadagiti panday, panagdalus iti kapagayan ken kaniyogan. Iti panagkopras, adda iti ₱5 tunggal puon ti tangdan iti panaguli ti bunga, ₱15 tunggal 100 a pidaso iti panagbunag ti niyog ken ₱30-₱35 kada 100 pidaso iti panagbunot. Iti dadduma a lugar, kada sako ti bayad iti panagbunag a dumandanon iti ₱3 tunggal kilo iti nasurok dua a kilometro a panagbunag ti produkto.

Iti panagani ti pagay, nasaknap ti sistema a "winalo" (1/8) bayat nga adda met ti sumagmamano nga "inupat" (1/4). Iti daytoy a sistema, iti tunggal walo wenno uppat a salop wenno sako ti naani nga irik, pito wenno tallo ket mapan iti makinbagi iti daga ken maysa laeng iti nagani.

Nasaknap met ti panagsaur iti linnakuan ti produkto babaen ti panagsaur iti timbang. Iti niyog, nangato ti maikedkeddeng a tantos ti maikissay gapu iti resiko wenno *moisture content*. Iti maysa a panagadal, dumanon ti 56 a kilo ti maikiskissay iti 600 a kilo ti kopra gapu iti panagkwenta iti resiko. Isu nga iti presyo a ₱20 tunggal kilo, adda iti ₱1,120 ti maal-ala ti apo't daga-komersyante kada kilo ti kopra.

Iti sango ti agtutuon a parikut dagiti mannalon iti Eastern Visayas ken iti intero a pagilyan, awan ti sabali a turong da nu di ti kolektibo nga agtignay tapno pukawen ti peste a rehimen Marcos ken paruten ti pyudal ken malapyudal a panaggundaway a sagsagabaen da ti inaldaw-aldaw. AB

KA CLEO DEL MUNDO

baro a tagapagsarita ti NPA-ST (Melito Glor Command), timmawid iti rebbengen da Ka Roger, Ka Bart, Ka Diego ken Ka Armando Cienfuego.

Espesyal nga Ulat

NAKARKARO A PANNAKIBIANG MILITAR TI US, NAKARKARO A PANAGRUKMA TI REHIMEN MARCOS

$337.7 TRILYON

sangalubongan nga utang idi maikadwa a kwarto ti 2025, $21 trilyon a dakdakkel kumpara iti umuna a kwarto laeng. Kangatwan ti nayon nga utang ti US, China, France, Germany, Britain ken Japan.

₱1.64 bilyon

inparuk-at ni Marcos a **bonus** para kadagiti pasista a tauhan ti AFP idi agtapos ti Setyembre, tapno kontraen ti balbaliw a maipadpadamag a plano a destabilisasyon ti kampo a Duterte.

165,000

ti kurang a klasrum, 150,000 manursuro, 144,000 suporta nga empleyado, milyon a libro ken dadduma pay a mausar iti panagisuro.

HK$110

o ₱803 laeng ti nainayon iti sweldo dagiti *domestic helper* idiay **Hong Kong**, adayo iti ilablaban da nga HK $1,072 (₱7,825.60) tapno madanon ti minimum a makabiag a sweldo iti syudad.

70+

pimmusay iti gingined **nga addaan kapigsa a 6.9** idiay Northern Cebu idi Setyembre 30. Ginasut a residente ti nagsagaba gapu iti kinabuntog ti panagarayat ti gubyerno.

₱145 bilyon

gatad ti pang-agrikultura a produksyon ti **Bukidnon**, kangatwan iti pagilyan idi 2024. Iti laksid daytoy, iti Region 10 a naimaldit ti kaadwan nga agrigrigat a pamilya iti pagilyan. Ti dakkel a nagdumaan ket intunda ti konsentrasyon ti daga kadagiti komersyal a plantasyon, bayat a nasaknap ti kinaawan ti daga dagiti mannalon.

Rambakan ti maikadwa a tawen nga anibersaryo ti Al Aqsa Flood! Wayawaya para iti Palestine!

Inton Oktubre 7, lagipen ti sangalubongan ti maikadwa a tawen nga anibersaryo ti istorikal nga Al Aqsa Flood, ti armado nga opensiba manipud iti daga, baybay ken tangatang dagiti pwersa a Palestino, nga idadauluan ti Hamas ken ti Izz ad-Din al-Qassam Brigades, laban iti mannanakop nga Israel.

Pinabettak ti opensiba ti gagem ti umili a Palestino tapno gibusan ti 75-tawen a gera nga agresyon ti Israel. Suportado ti US ti okupasyon kadagiti teritoryo a Palestino, kabilang ti agtultuloy a panagkubkob iti Gaza, ken dagiti panagatake kadagiti komunidad iti West Bank.

Iti sumaruno a dua a tawen, awan sarday a binomba ti Zionista nga Israel, iti tulong ti imperyalismo a US ken dagiti alyado da a pagilyan iti Europa, ti sibilyan a populasyon ti Gaza. Rinebbek daytoy dagiti ospital, simbaan, pagadalan, *apartment*, pasdek ken uray dagiti *evacuation center*.

Dumanon iti nasurok 66,500 a Palestino ti napapatay, 18,500 ti ubbing. Pimmusay met ti 453 gapu iti malnutrisyon ken bisin. Adda iti 254 a peryodista ti napapatay. Idi Marso, naan-anayen a hinarang ti Israel ti panagserrek ti ayuda iti syudad, bayat nga inaramat ti soldado nga Israel dagiti mersenaryo nga Amerikano ti panagibunong ditoy tapno patayen dagiti Palestino. Idi Setyembre, numan pay palalo a naladaw, indeklara ti United Nations Commission of Inquiry ti ar-aramiden ti Israeli idiay Gaza kas henosidyo.

Wayawayaan ti Palestine!

Saksi ti umili iti intero a lubong iti kinausto ti armado a dangadang dagiti Palestino tapno mawayawayaan manipud iti okupasyon ken henosidyo ti Zionista nga Israel. Nagkaykaysa dagiti umili tapno ipakita ti pungtot da iti henosidyo, bayat nga idurduron dagiti gubyerno da a tumakder para iti Palestino. Rinibo a nadumaduma a tignay iti nadumaduma a paset ti lubong, ken dardar-ayan ti minilyon nga umili ti awan ressat a naisayangkat. Nagtitipon dagiti pagilyan manipud iti Africa, Asia ken Latin America tapno agisayangkat ti ligal a kampanya laban iti okupasyon, tapno pagsungbaten daytoy kadagiti krimen iti gubat.

Idi Nobyembre 2024, nagiparukat ti International Criminal Court ti mandamyento de aresto laban ken Prime Minister Benjamin Netanyahu ti Israel ken Yoav Gallant, dati a ministro ti depensa para iti kaso a krimen laban iti sangkataw-an. Inton Nobyembre, maangay ti International People's Tribunal para iti Palestine ti International League of Peoples' Struggle ken International Association of Democratic Lawyers tapno idokumento ken kedngan dagiti krimen iti gubat, henosidyo, ekosidyo ken nasaknap a panangbisin ti Israel ken ti US kadagiti Palestino.

Idi Agosto, naglayag ti naawagan a Global Sumud Flotilla, a bukbuklen ti 44 a barko a nangilugan ti nasurok 400 katao, tapno agitulod ti serbisyo ken ayuda idiay Gaza. Numanpay naharang ti Israel Defense Forces (IDF) dagiti barko idi Oktubre 2, timmakder dagiti nakipaset ditoy a saan da nga agsardeng iti panangburak iti panagatake ti Israel iti Gaza.

Uray dagiti umili ti Israel ket lumablaban ken sumupsupyat kadagiti addang ti bukod da a gubyerno. Adu a kabataan nga Israeli ti mangpilpili nga agpabalud ngem iti pumauneg iti IDF.

Iti Pilipinas, patuloy nga agtigtignay dagiti organisasyon tapno agited ti suporta ken pannakikaykaysa iti laban dagiti Palestino, kas ti Youth for Palestine ken Palestine-Philippines Friendship Association. Nagisayangkat da met ti kampanya tapno pawilan ti rehimen US-Marcos a gumatang ti armas iti Israel. Uray iti sabali a pagilyan, nakipaset dagiti Pilipino a migrante kadagiti tignay para iti pannakawayawaya ti Palestine.

Iti agdama, adda iti proseso ti negosasyon ti Hamas, ti Israel ken US, basar iti binukel ni Donald Trump, presidente ti US, a programa para iti saritaan iti kapya para iti Gaza, nga awan ti panangikonsidera iti mismo nga umili daytoy.

Iti laksid ti panagrebbek a mapadpadasan dagiti Palestino, agtultuloy latta ti panaglaban da babaen ti armado ken saan nga armado a dangadang. Segun ken Leila Khaled, myembro ti Popular Front for the Liberation of Palestine, sigurado a dumteng to met laeng ti wayawaya dagiti Palestino gapu ta kadwa da tatta ti umili ti sangalubongan nga agtultuloy a lumablaban agingga a pudno a magun-od da ti wayawaya manipud iti henosidyo ken okupasyon. AB